

องค์การสุรา
กรมสรรพสามิต

LIQUOR DISTILLERY
ORGANIZATION

คู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณ
การดำเนินธุรกิจขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต
ฉบับทบทวน ประจำปี 2566

บทนำ

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ โดยให้ความสำคัญต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.2562 ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลังกำหนดขึ้น โดยได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน ตลอดจนวางโครงสร้าง และวางระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ซื่อสัตย์ และเที่ยงธรรม ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการอย่างมีหลักธรรมาภิบาล ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสามบัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าวและพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต จึงได้จัดทำคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดแนวทางไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติตามหน้าที่และภารกิจที่ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับพึงได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรม ทั้งการปฏิบัติต่อองค์การสุราฯ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ รับทราบและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
นิยามของคำสำคัญ	1
ส่วนที่ 1 จริยธรรมขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	
1.1 ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2564	3
1.2 มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	5
1.3 การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)	6
1.4 หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD	6
1.5 วินัยของพนักงานองค์การสุรา กรมสรรพสามิต	7
1.6 มาตรฐานจริยธรรมขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	8
1.7 มาตรฐานจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน	9
ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	
2.1 มาตรฐานจรรยาบรรณขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	11
2.2 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้าง	12
2.3 จรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงาน	15
- ผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารงานบุคคล	
- ผู้ปฏิบัติงานกฎหมาย	
- ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน	
- ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี	
- ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ	
- ผู้ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย	
2.4 จรรยาบรรณของผู้บริหาร	17
2.5 จรรยาบรรณของกรรมการ	20
ส่วนที่ 3 กลไกและระบบการบังคับใช้	
3.1 หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ	22
3.2 กลไกและระบบการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ	23
3.3 แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นไปตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ	24
3.4 การไม่ปฏิบัติตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ และการลงโทษ	24
3.5 การกำหนดมาตรการคุ้มครองผู้ร้องและการกันเป็นพยาน	25
พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562	26
การรักษาความลับ	27

นียมคำสำคัญ

คำสำคัญ	นียม
องค์กร/หน่วยงาน	องค์การสุรา กรมสรรพสามิต
ผู้บังคับบัญชา	ผู้มีอำนาจสั่งการตามโครงสร้างองค์การสุรา กรมสรรพสามิต
คณะกรรมการ บริหารกิจการของ องค์การสุรา	คณะบุคคลที่แต่งตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดตั้ง องค์การสุรา กรมสรรพสามิต ซึ่งประกอบด้วย อธิบดีกรมสรรพสามิตหรือ ที่ปรึกษาหรือรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมสรรพสามิต เป็นประธาน กรรมการ ที่ปรึกษาหรือรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี กรมสรรพสามิต จำนวน 2 คน เป็นรองประธาน ผู้อำนวยการเป็นกรรมการ และเลขานุการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นอีกมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่เมื่อรวมกรรมการทั้งหมดแล้ว ต้องมีจำนวนไม่เกิน 11 คน ซึ่งใน กรรมการอื่นนี้ให้มีผู้แทนจากกระทรวงการคลังเป็นกรรมการร่วมหนึ่งคน โดยกรรมการอื่น รวมทั้งผู้แทนกระทรวงการคลังและที่ปรึกษาคณะกรรมการ รัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอน
ประธานกรรมการ	ประธานกรรมการบริหารกิจการขององค์การสุรา
กรรมการ	กรรมการในคณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การสุรา และให้รวมถึง ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการด้วย
คณะกรรมการ/ คณะอนุกรรมการ/ คณะทำงาน	คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานกลุ่มย่อยที่คณะ กรรมการบริหารกิจการขององค์การสุรา จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้ศึกษาและ กลั่นกรองงานในด้านในด้านหนึ่งไม่ว่าจะเรียกชื่อใดก็ตาม
ผู้บริหารสูงสุด	ผู้อำนวยการองค์การสุรา (บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ผู้บริหารสูงสุดขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต เพื่อทำหน้าที่จัดการและ ดำเนินกิจการขององค์การสุราให้เป็นไปตามนโยบายและข้อบังคับที่ คณะกรรมการหรือระเบียบแบบแผนที่ทางราชการได้วางไว้ และมีอำนาจ บังคับบัญชาพนักงานทุกตำแหน่ง และรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการ จัดการและดำเนินการขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ซึ่งตาม พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 มาตรา 14 บัญญัติว่า ผู้บริหาร หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สูงสุดที่มีอำนาจ

คำสำคัญ	นิยาม
ผู้บริหารระดับสูง	บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่ง 3 ลำดับนับจากผู้อำนวยการองค์การสุรา
พนักงาน	พนักงานและลูกจ้างขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ซึ่งรวมไปถึงที่ปรึกษา คณะกรรมการ ที่ปรึกษารัฐวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ หรือบุคคล ที่ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่คล้ายคลึงกัน
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	บุคคล ชุมชน องค์กร หรือสิ่งอื่นใดที่ได้รับผลกระทบ โดยอาจได้รับประโยชน์ หรือสูญเสียประโยชน์จากการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรวมถึงบุคคลหรือ องค์กรที่ให้ความสนใจในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจด้วย เช่น ผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า ประชาชน คู่ค้า เจ้าหนี้ คู่แข่ง ตลอดจนสังคม ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น
จริยธรรม	ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม
ศีลธรรม	ความประพฤติที่ดีที่ชอบทั้งศีลและธรรม
จรรยาบรรณ	ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างที่กำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิกในองค์กร อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้
ค่านิยม	สิ่งที่บุคคลหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและกำหนดการกระทำของ ตนเอง
มาตรฐานจริยธรรม	สิ่งที่ถือเป็นหลักสำหรับเทียบทางสภาพคุณงามความดี ทั้งที่อยู่ภายในจิตใจ และที่แสดงออกที่ควรประพฤติในสังคมนั้น ได้ยอมรับนับถือกันมา และ ประพฤติปฏิบัติร่วมกัน ยอมรับว่าสิ่งใดควรทำสิ่งใดไม่ควรทำ
ผลประโยชน์ทับซ้อน	ผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐไปขัดแย้งกับผลประโยชน์ส่วนรวมแล้ว ต้องเลือดยอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ตัดสินใจยากในอินที่จะปฏิบัติหน้าที่ ให้เกิดความเป็นธรรมและปราศจากอคติ

ส่วนที่ 1 จริธรรมขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

1.1 ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2564

พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 6 วรรคสอง (3) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษากฎจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2563 ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรม เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษาคุณงามความดีที่ผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน และตามประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2564 หมวด 2 จริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้อ 4 กำหนดหลักเกณฑ์ของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมเพื่อรักษากฎจริยธรรม ดังนี้

(1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน และพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของประเทศ การรักษาสถาบันและชื่อเสียงของประเทศชาติ การปฏิบัติตามหลักศาสนาและการเทิดทูนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายและไม่แสดงการต่อต้านหรือกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันหลักของประเทศ

(2) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง พร้อมรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน รวมทั้งคำนึงถึงจริยธรรมในบริบทที่เป็นสากลในเรื่องสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชนและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

(3) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ด้วยการกล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำการในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงพอเพื่อรักษาผลประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง

(4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ด้วยการตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

(5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้วยการรับผิดชอบ มุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ บทบาทและภารกิจของรัฐวิสาหกิจ ความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้รับบริการและประชาชน อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐรวมทั้งคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

(6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนาเพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม ฯลฯ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ใส่ใจ เคารพในศักดิ์ศรีและปฏิบัติต่อทุกคนอย่างให้เกียรติ

(7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต รักษาเกียรติศักดิ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของทางราชการโดยรวม

1.2 มาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ 9 ประการ ซึ่งคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานพนักงานขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรม อันเป็นค่านิยมหลัก (Core Value) สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ 9 ประการ ดังนี้

1. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
2. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
3. การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
4. การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
5. การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
6. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
7. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
8. การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
9. การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

1.3 การบริหารกิจการและสังคมที่ดี (Good Corporate Governance)

การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือการบริหารและการกำกับดูแลองค์กรที่ดี หมายถึง กติกาหรือกฎเกณฑ์การบริหารการปกครองที่ดี เหมาะสมและเป็นธรรมที่ใช้ในการธำรงรักษาสังคมบ้านเมืองอันหมายถึงแนวทางในการจัดระเบียบ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน ภาคประชาชนองค์กร สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และตั้งมั่นอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรมตามหลักพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

การสร้างระบบบริหารกิจการและสังคมที่ดี เป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องสนับสนุนให้เกิดขึ้น จึงเห็นสมควรกำหนดหลักการขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ทำความเข้าใจและรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและพนักงานเข้าใจบทบาทหน้าที่และร่วมกันสนับสนุนระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยยึดหลัก **ธรรมาภิบาล** ประกอบด้วย 6 หลักดังนี้

1. หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักที่มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจากการใช้อำนาจอรัฐ โดยการมีกฎหมายที่เป็นธรรม มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่มีการเลือกปฏิบัติ ไม่มีมาตรการเชิงซ้อน มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมายไม่ให้มีการใช้กฎหมายไปแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบ มีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย สอดคล้องกับอารยประเทศ มีการอบการปฏิบัติที่เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งกำหนดกรอบเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจนให้ประชาชนทราบ

2. หลักคุณธรรม (Ethics) เป็นมาตรฐานของความประพฤติในทางศีลธรรมว่าถูกหรือผิดสมควรหรือไม่สมควร เมื่อมองมาจากมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งมีความคิดในเรื่องหลักของคุณธรรมคือปลอดจากการทำผิดวินัย ปลอดจากการทำผิดกฎหมาย และปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการคอร์รัปชันหรือฉ้อราษฎร์บังหลวง

3. หลักความโปร่งใส (Transparency) ยึดหลักของการเปิดเผยตรงไปตรงมา และเข้าใจง่าย มีความโปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารงานในทุกด้าน เช่น การมีระบบงานที่ชัดเจน มีระบบคุณธรรมในการเลือกบุคลากรรวมถึงการให้คุณให้โทษ การเปิดโอกาสให้สังคมภายนอกเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมทั้งการเมืองและการบริหารกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ให้คำปรึกษา ร่วมวางแผน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณา กล่าวคือเป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประกอบไปด้วย การแบ่งสรรข้อมูลร่วมกัน การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน การวางแผนร่วมกัน การพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

5. หลักสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) คือ หลักการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบซึ่งสะท้อนความรับผิดชอบต่อสาธารณะและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบในการตัดสินใจความรับผิดชอบต่อผลงานหรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะ และการมีระบบติดตามประเมินผล

6. หลักความคุ้มค่า (Value for money) หรือหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) คือ การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน รวมทั้งมีการป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก

1.4 หลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD

หลักการกำกับดูแลกิจการขององค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-Operation and Development : OECD) มีดังนี้

หมวดที่ 1 การสร้างความมั่นใจในการมีกรอบโครงสร้างของการกำกับดูแลกิจการที่มีประสิทธิผล มุ่งสร้างเสริมให้ตลาดทุนมีความโปร่งใสและเป็นตลาดทุนที่มีประสิทธิภาพ กรอบโครงสร้างดังกล่าวควรมีความสอดคล้องกับหลักของกฎหมาย(Rule of Law) และมีการแบ่งแยกหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนในแต่ละหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจในการขึ้นทะเบียนปฏิบัติงาน (Supervisory) หน่วยงานกำกับดูแล (Regulatory) หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement)

หมวดที่ 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันในการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นและหน้าที่ความเป็นเจ้าของที่สำคัญ มุ่งปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น

หมวดที่ 3 นักลงทุนสถาบัน ตลาดหลักทรัพย์ และสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางอื่น ๆ การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน เป็นการสร้างความมั่นใจได้ว่า การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกราย มีความเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นรายย่อย หรือผู้ถือหุ้นที่เป็นชาวต่างชาติ และผู้ถือหุ้นทุกรายควรมีโอกาสที่จะได้รับการชดเชยอย่างเหมาะสม ในกรณีที่สิทธิของความเป็นผู้ถือหุ้นของตนถูกละเมิด

หมวดที่ 4 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสียในการกำกับดูแลกิจการ ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งที่เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย หรือโดยการตกลงร่วมกัน หลักการกำกับดูแลกิจการ ควรกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย คือ ระหว่างบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่งคั่ง สร้างงาน และสร้างความยั่งยืนของบริษัทบนฐานการเงินที่มั่นคง

หมวดที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส สร้างความมั่นใจได้ว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีนัยสำคัญของบริษัท จะมีการเปิดเผยอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และตรงต่อเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อมูลข่าวสารที่มีนัยสำคัญนั้น รวมถึงฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน การเป็นเจ้าของ และกระบวนการของการกำกับดูแลกิจการของบริษัท

หมวดที่ 6 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท สร้างความมั่นใจได้ว่า บริษัทมีการกำหนดแนวทางของกลยุทธ์ในการดำเนินงาน ทั้งยังมีการวางระบบที่มีประสิทธิภาพในการติดตามและวัดผลการบริหารจัดการของคณะผู้บริหาร โดยคณะกรรมการบริษัทและมีคณะกรรมการบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อผลของการปฏิบัติหน้าที่ของตน (Accountability) ทั้งต่อบริษัทและต่อผู้ถือหุ้น

1.5 วินัยของพนักงานองค์การสุรา กรมสรรพสามิต

1. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม ห้ามมิให้อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น
2. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดสาเห เอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ขององค์การสุรา และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ทำให้องค์การสุรา ได้รับความเสียหาย
3. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล นโยบายขององค์การสุรา และระเบียบข้อบังคับขององค์การสุรา โดยไม่ให้เสียหายแก่องค์การสุรา
4. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่โดยชอบด้วยระเบียบข้อบังคับขององค์การสุรา โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่องค์การสุรา หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ขององค์การสุรา จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายินยอมให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้ปฏิบัติบังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม
5. ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมิให้เป็นการประทุษร้ายผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว
6. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย
7. ต้องรักษาความลับขององค์การสุรา
8. ต้องอุทิศเวลาของตนให้ทำงานและไม่ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่
9. ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

10. ต้องต้องรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรมและให้การสงเคราะห์แก่ผู้มาติดต่อในกิจการอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่น เหนียวหนายาม กตขี้ หรือข่มเหงผู้มาติดต่อ
11. ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตน
12. ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
13. ห้ามกระทำการหรือดำเนินการใด ๆ ที่ถือว่าเป็นการต่อต้านหรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์

1.6 มาตรฐานจริยธรรมขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

คณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การสุรา ผู้บริหาร และพนักงานขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ทุกคน ต้องยึดถือและปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง แบบแผน และวิธีปฏิบัติขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรมขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ แบบแผน และวิธีปฏิบัติขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต อย่างเคร่งครัด ตลอดจนร่วมมือดูแลให้พนักงานอื่นปฏิบัติตามด้วย
2. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มุ่งปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น
3. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ให้บรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์การสุรา กรมสรรพสามิต
4. ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรมตามหลักศาสนา ทั้งโดยส่วนตัว และโดยความรับผิดชอบต่อสาธารณชน ปรับตนให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ และมีมนุษยสัมพันธ์อันดี ไม่ปิดบังข้อมูลที่เป็นในการปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงาน และไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง
5. รักษาความลับของลูกค้า คู่ค้า และองค์การสุรา กรมสรรพสามิต อย่างเคร่งครัด การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับจะกระทำได้ต่อเมื่อมีอำนาจหน้าที่และได้รับอนุญาตหรือเป็นไปตามที่กำหนด
6. ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งไปแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม และจะต้องไม่ร่วมมือกับบุคคลหรือองค์กรใด ๆ กระทำการหรือแสวงหาผลประโยชน์ที่ขัดต่อการทำหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่เรียกรับของขวัญ หรือประโยชน์อื่นเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ อันอาจเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

7. ร่วมมือและช่วยเหลือกันเกี่ยวกับกิจการขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต รักษาและเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างผู้ร่วมงาน ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุก่อให้เกิดความแตกแยกสามัคคี หรือก่อให้เกิดความกระด้างกระเดื่องในองค์กร เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอื่นโดยมิชอบ ละเว้นกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นเดือดร้อน ให้การสนับสนุนเพื่อร่วมงานอย่างจริงใจ และไม่ประพฤติดนที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงของตนเองและองค์กร

8. ไม่รายงานเท็จหรือเสนอความเห็นที่ไม่สุจริตต่อผู้บังคับบัญชา สุภาพเรียบร้อย เชื่อฟังและไม่แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยชอบ ไม่กระทำการข่มผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปสั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษเป็นครั้งคราว

9. ร่วมพัฒนาสังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น

10. ละเว้นการแสดงความคิดเห็นต่อบุคคลภายนอกหรือสื่มวลชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ที่อาจกระทบกระเทือนต่อชื่อเสียงและการดำเนินงานขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ทั้งนี้ เว้นแต่ได้รับการอนุญาตหรือมอบหมายจากผู้บังคับบัญชามีอำนาจหน้าที่ และละเว้นการเผยแพร่หรือส่งต่อข้อความ หรือข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เป็นเท็จหรืออาจสร้างความเข้าใจผิดทางสื่อออนไลน์ หรือสื่อต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้บริหาร พนักงาน ลูกค้า หรือคู่ค้าได้รับความเสียหาย หรือเสื่อมเสียชื่อเสียง หรือกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

11. ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและจรรยาบรรณขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

1.7 มาตรฐานจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน

1. หลักปฏิบัติที่กำหนดในจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในเป็นหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ผู้ตรวจสอบภายในพึงปฏิบัติโดยใช้สามัญสำนึกและวิจารณญาณอันเหมาะสม

2. ตรวจสอบภายในควรประพฤติปฏิบัติตนตามกรอบจริยธรรมนี้ นอกเหนือจากการปฏิบัติตามจรรยาบรรณขององค์การสุราฯ และกฎหมายหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

3. ผู้ตรวจสอบภายในควรยึดถือ และดำรงไว้ซึ่งหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.1 ความซื่อสัตย์ (Integrity)

1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร และด้วยความรับผิดชอบ

2) ปฏิบัติตามกฎหมาย และเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายระเบียบ และวิชาชีพ

3) ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีส่วนร่วมกับการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมายหรืออาจทำให้องค์การสุราฯ และหรือวิชาชีพเกิดความเสื่อมเสีย

4) ให้ความเคารพ และส่งเสริมวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติตามกฎหมาย และจรรยาบรรณขององค์การสุราฯ

3.2 ความเที่ยงธรรม (Objectivity)

1) ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์ใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อ หรืออาจทำให้การใช้วิจารณญาณของตนเกิดความไม่เที่ยงธรรม หรือมีอคติเกิดขึ้นได้ซึ่งส่วนเกี่ยวข้องนี้หมายความว่ารวมถึงความขัดแย้งกับผลประโยชน์ขององค์การสุราฯ ด้วย

2) ไม่รับสิ่งของหรือผลตอบแทนใด ๆ ที่จะทำให้เกิดหรืออาจทำให้ขาดความเที่ยงธรรม ในการใช้วิจารณญาณในการปฏิบัติหน้าที่

3) เปิดเผยข้อเท็จจริงที่รับทราบ ซึ่งหากไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงนั้นอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดในรายงานการตรวจสอบ

3.3 ความรู้ความสามารถ (Competency)

1) ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในกิจกรรมหรือในเรื่องที่ตนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์เท่านั้น

2) ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมาตรฐานการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในและคู่มือการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจของกระทรวงการคลัง

3) พัฒนาความเชี่ยวชาญ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา

3.4 การรักษาความลับ (Confidentiality)

1) ระมัดระวังรอบคอบในการใช้ข้อมูล และรักษาข้อมูลที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่

2) ไม่ใช้ข้อมูลที่ได้มาเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือในรูปแบบอื่นใดที่ถือเป็นการขัดต่อกฎหมาย หรือขัดต่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติตามกฎหมาย และจรรยาบรรณขององค์การสุราฯ

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

2.1 มาตรฐานจรรยาบรรณขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

- 1) พึงมีความรับผิดชอบต่อสาธารณชนที่องค์การสุราฯ ตั้งอยู่ และหรือได้รับผลกระทบอันเกิดจากการดำเนินงานขององค์กร
  - 2) พึงรักษา/ธำรงไว้ซึ่งจารีตประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของชาติ ให้ความร่วมมือสนับสนุนนโยบายและกิจกรรมต่าง ๆ ของทางราชการและชุมชนด้วยความเอื้ออาทร โดยคืนผลกำไรส่วนหนึ่งขององค์กรให้แก่สังคมอย่างสม่ำเสมอ
  - 3) พึงรักษาความลับของผู้ใช้บริการ ผู้เกี่ยวข้อง และประชาชนอย่างจริงจัง และไม่นำไปใช้ประโยชน์เพื่อองค์กรหรือบุคคลโดยมิชอบ
  - 4) พึงให้บริการลูกค้าทุกระดับด้วยความประทับใจ โดยความรวดเร็ว ถูกต้อง ตลอดจนการให้บริการในระบบสาธารณูปโภคต่อผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องด้วยคุณภาพที่ได้มาตรฐานและราคาที่เป็นธรรม
  - 5) พึงยึดถือและปฏิบัติในเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย ละสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและสมดุล
  - 6) พึงสร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงเศรษฐศาสตร์ให้แก่ประเทศ รัฐบาล และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กร
  - 7) พึงกำหนดเงื่อนไขกับคู่สัญญาอย่างเป็นธรรม
  - 8) พึงให้ข้อมูลขององค์กรทั้งด้านบวกและด้านลบที่จำเป็นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือสาธารณชนอย่างเพียงพอ เป็นจริง และถูกต้อง
  - 9) ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
  - 10) พึงเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด
  - 11) พึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและปลูกจิตสำนึกให้มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ พากเพียร อดทน และรับผิดชอบต่อ
- องค์การสุราฯ ได้กำหนดจรรยาบรรณต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อเป็นหลักและแนวทางการปฏิบัติ โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1) จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้าง 2) จรรยาบรรณของผู้บริหาร และ 3) จรรยาบรรณของกรรมการ

2.2 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้าง

2.2.1 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อองค์การสุรา กรมสรรพสามิต

- 1) พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตน ทุ่เม ทุแลรักษาทรัพย์สินขององค์การสุราฯ และปฏิบัติตามข้อบังคับ กฎระเบียบ และคำสั่งขององค์การสุราฯ อย่างเคร่งครัด
- 2) มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถของตนโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของธนาคาร ไม่ใช่โอกาสหรือใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองหรือผู้อื่น ไม่ดำเนินการใด ๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อองค์การสุราฯ
- 3) มีทัศนคติที่ดีและมีความภักดีต่อองค์การสุราฯ รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์การสุราฯ โดยดำรงไว้ซึ่งชื่อเสียงอันดีงาม ไม่ให้ร้ายหรือให้ข้อมูลข่าวสารอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การสุราฯ ละเว้นหรือหลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นต่อบุคคลภายนอกหรือสื่อมวลชนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานขององค์การสุราฯ โดยที่ตนเองไม่มีอำนาจหน้าที่ หรือเรื่องอื่นใดที่อาจกระทบกระเทือนต่อชื่อเสียงและการดำเนินการขององค์การสุราฯ ชี้แจงและทำความเข้าใจกับบุคคลภายนอก เพื่อรักษาไว้ซึ่งภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร
- 4) ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติในการตามประเพณีนิยมที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาสเกินสามพันบาท
- 5) ตระหนักถึงความปลอดภัยของเทคโนโลยี และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศขององค์การสุราฯ
- 6) พึงใช้เวลาและทรัพย์สินขององค์การสุราฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 7) ต้องรักษาความลับของลูกค้า ประชาชน และองค์การสุราฯ อย่างเคร่งครัด และไม่ใช่ข้อมูลขององค์การสุราฯ กับลูกค้า เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

2.2.2 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อผู้บริหาร

- 1) ให้ความเคารพ สุภาพ อ่อนน้อม มีสัมมาคารวะต่อผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและตามลำดับบังคับบัญชา ยกเว้นมีเหตุผลอันสมควร
- 2) ไม่รายงานเท็จหรือเสนอความเห็นที่ไม่สุจริตต่อผู้บังคับบัญชาตลอดจนไม่กล่าวร้ายผู้บริหาร โดยปราศจากความจริง
- 3) ไม่วิ่งเต้นหรือเรียกร้องเพื่อให้ได้มาซึ่งตำแหน่งหน้าที่

2.2.3 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อผู้ร่วมงาน

- 1) พึงรักษาและเสริมสร้างความสามัคคี เคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกันงดเว้นการกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้ผู้อื่นเดือดร้อน
- 2) ไม่กล่าวร้ายต่อผู้บริหารหรือพนักงานอื่นโดยปราศจากซึ่งมูลความจริง
- 3) ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี มีมนุษยสัมพันธ์อันดี ไม่ปิดบังข้อมูลที่เป็นในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานและปรับตัวให้สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้
- 4) ให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ในการทำงานแก่ผู้ร่วมงานหรือให้คำปรึกษาแนะนำผู้ร่วมงาน รวมถึงให้เกียรติผู้อื่น เช่น ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน
- 5) หลีกเลี่ยงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวของผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และเรื่องส่วนตัวไปวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือสร้างความแตกแยก
- 6) ให้ความอนุเคราะห์และหยิบยื่นความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งอยู่ในวิสัยที่พึงกระทำได้โดยไม่เดือดร้อน

2.2.4 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อผู้ตนเอง

- 1) ยึดมั่นในหลักกฎหมาย คุณธรรม ความถูกต้อง และไม่แสวงหาตำแหน่งหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้บังคับบัญชาหรือจากบุคคลอื่นใดโดยมิชอบ
- 2) พัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) มีทัศนคติที่ดี มีความภาคภูมิใจในการเป็นพนักงานองค์การสุรา และรักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติของพนักงานองค์การสุรา ไม่ให้เสื่อมเสีย
- 4) ตรงต่อเวลา และอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้กับธนาคารอย่างเต็มที่ ไม่มาสายกลับก่อน หรือเอาเวลางานไปทำธุระส่วนตัว
- 5) หลีกเลี่ยงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวของผู้ร่วมงานที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และเรื่องส่วนตัวไปวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือสร้างความแตกแยก
- 6) ให้ความอนุเคราะห์และหยิบยื่นความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งอยู่ในวิสัยที่พึงกระทำได้โดยไม่เดือดร้อน

2.2.5 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อลูกค้าและประชาชน

- 1) ให้บริการลูกค้าด้วยความเต็มใจและมีความจริงใจ สุภาพ อ่อนโยน ยิ้มแย้มแจ่มใส เต็มใจให้บริการไม่เลือกปฏิบัติ ยึดหลักความเสมอภาคเท่าเทียมกัน
- 2) รักษาผลประโยชน์ของลูกค้า และปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ และรักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับลูกค้า หากมีการขัดกันของผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียกับลูกค้าให้รายงานผู้บังคับบัญชาโดยเร็วที่สุดและดำเนินการด้วยความโปร่งใสทันที
- 3) รักษาข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าไว้เป็นความลับ ไม่เปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากลูกค้า และไม่นำข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าไปแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่น
- 4) ยินดีรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้ใช้บริการหรือบุคคลอื่นและพร้อมชี้แจงข้อมูลที่ถูกต้อง หากเห็นว่าเรื่องใดไม่สามารถปฏิบัติได้หรือไม่อยู่ในอำนาจของตน ควรแนะนำให้ติดต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.2.6 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อสังคม

- 1) พึงให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม ช่วยเหลือชุมชน อุทิศตนเพื่อสังคม
- 2) ไม่กระทำการใด ๆ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.2.7 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อคู่แข่ง

- 1) ประพฤติปฏิบัติกับคู่แข่ง ภายใต้กฎหมาย กรอบกติกา การแข่งขันที่ดี
- 2) ไม่แสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่งทางการค้า ด้วยวิธีการที่ไม่สุจริตหรือไม่เหมาะสม เช่น การให้สินบน
- 3) ไม่ทำลายชื่อเสียงของคู่แข่งทางการค้าด้วยการกล่าวหาในทางร้าย
- 4) ไม่สนับสนุนให้มีการปฏิบัติร่วมกันเพื่อกระทำการหรือสมยอมในการเสนอราคาที่ไม่เป็นธรรมต่อลูกค้า
- 5) ไม่ละเมิดและปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัด

2.2.8 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อลูกหนี้/เจ้าหนี้

- 1) ปฏิบัติตามพันธสัญญาหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ตกลงกันไว้และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมถึงภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และหากไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญา จะแจ้งให้ลูกหนี้/เจ้าหนี้ทราบล่วงหน้าโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข
- 2) มุ่งมั่นในการรักษาสัมพันธ์ภาพที่ยั่งยืนกับลูกหนี้/เจ้าหนี้และให้ความเชื่อถือซึ่งกันและกัน
- 3) เปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและครบถ้วนอย่างสม่ำเสมอ

2.2.9 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อการจัดหาพัสดุและการปฏิบัติต่อคู่ค้า

- 1) จัดหาพัสดุให้มีผลดีต่อองค์การสุราฯ มากที่สุด และตรงตามความต้องการทั้งคุณภาพ ราคา จำนวน เวลา การให้บริการ ความรวดเร็ว และคำนึงถึงนโยบายด้านคุณภาพ ความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม
- 2) พนักงานผู้ดำเนินการจัดหา จะต้องมีการวางแผนจัดหาพัสดุล่วงหน้าที่ดี เพื่อหลีกเลี่ยงการจัดหาพัสดุอย่างเร่งด่วน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- 3) องค์การสุราฯ จะไม่เอาเปรียบคู่ค้า โดยจะต้องคำนึงถึงประโยชน์และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในด้านชื่อเสียงและภาพพจน์ขององค์การสุราฯ ต่อสายตาของบุคคลภายนอกด้วย
- 4) พนักงานองค์การสุราฯ จะต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน แก่คู่ค้าด้วยวิธีการที่เปิดเผยและให้โอกาสแก่คู่ค้าอย่างเท่าเทียมกัน และการเชิญคู่ค้าเพื่อเสนอราคาจะต้องให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมกับคู่ค้าทุกราย
- 5) พนักงานองค์การสุราฯ ควรรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะใด ๆ ที่คู่ค้าร้องเรียนหรือแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
- 6) พนักงานองค์การสุราฯ ต้องรักษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากผู้เสนอราคา หรือผู้เข้าร่วมประกวดราคาแต่ละรายไว้เป็นความลับ ไม่เปิดเผยให้รายอื่นทราบ
- 7) เจรจาต่อรองบนพื้นฐานของความสัมพันธ์เชิงธุรกิจ เป็นธรรมทั้งสองฝ่ายเปิดเผย และมีหลักฐาน
- 8) รักษาความสัมพันธ์กับคู่ค้าในเชิงธุรกิจด้วยความเสมอภาค ไม่เรียกร้องรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากคู่ค้า
- 9) จัดหาพัสดุย่อมมีระบบ ถูกต้องตามหลักวิชาการมีการควบคุมที่รัดกุมและปรับเปลี่ยนวิธีการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจการค้าตลอดเวลา และสนับสนุนให้มีการจัดหาพัสดุและบริการจากผู้ประกอบการที่เป็นคนไทย

2.2.10 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อสิทธิมนุษยชน

- 1) เคารพในศักดิ์ศรีส่วนบุคคล ความเป็นส่วนตัว และสิทธิของแต่ละบุคคลที่ได้มีปฏิสัมพันธ์ด้วยในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ และไม่กระทำการใด ๆ หรือส่งเสริมให้มีการละเมิดหรือล่วงเกินสิทธิมนุษยชนใด ๆ
- 2) ส่งเสริมความเท่าเทียมกันของบุคคล ไม่สนับสนุนการเลือกปฏิบัติทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ศาสนา เพศ ความโน้มเอียงทางเพศ อายุ ความทุพพลภาพ การแสดงความคิดเห็นด้านการเมืองที่ไม่ผิดกฎหมายหรือการแสดงความคิดเห็นอื่นใด

2.2.11 จรรยาบรรณของพนักงานและลูกจ้างต่อการบริหารความเสี่ยง

- 1) ตระหนักถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และกิจกรรมของแต่ละคน
- 2) ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
- 3) ร่วมกันปฏิบัติตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่รับรู้และเข้าใจ
- 4) มีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเสมือนเป็นหน้าที่และถือปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมองค์กร

2.3 จรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงาน

1

ผู้ปฏิบัติงานด้านบริหารงานบุคคล

- 1) ปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารงานทรัพยากรบุคคล อาทิ บรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง ตลอดจนการพิจารณาความดีความชอบประจำปี การพิจารณาบุคลากรเพื่อเข้ารับการฝึกอบรมดูงาน และการจัดสรรทุนการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- 2) ทบทวน ปรับปรุงพัฒนาการทำงานให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคลให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
- 3) รักษา และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในการทำงาน ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง หรือข้อตกลงอื่น ๆ อย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตนต่อฝ่ายบริหารและฝ่ายพนักงานโดยเท่าเทียมกัน ปราศจากอคติหรือการเลือกปฏิบัติใด ๆ
- 4) รักษาความลับข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงาน เงินเดือน ตลอดจนข้อมูลอื่นใดที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล
- 5) จัดทำฐานข้อมูลบุคลากรให้ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย และพร้อมใช้ในการนำมาบริหาร งานตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย และแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนกำกับดูแลไม่ให้เอกสารสำคัญสูญหาย

2

ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย

- 1) ให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการวินิจฉัย อย่างตรงไปตรงมา ไม่เห็นแก่พวกพ้อง หรือเลือกปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกัน
- 2) ทำงานด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังในการทำนิติกรรมสัญญาด้วยความต่าง ๆ
- 3) ใช้ความรู้ ความสามารถด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยอยู่ภายใต้ขอบเขตของระเบียบต่าง ๆ
- 4) ไม่อาศัยช่องทางของกฎหมาย ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง กล้าที่จะยืนหยัดทำงานด้วยความถูกต้อง และไม่หวั่นเกรงอิทธิพลใด ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงาน
- 5) ต้องปฏิบัติกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้าด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และเท่าเทียมกัน

3

ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน

- 1) ไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของการเงินที่ตนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในรายงาน
- 2) อำนวยความสะดวกและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงินด้วยความถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้
- 3) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดรอบคอบ ระมัดระวังภายใต้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 4) มีความรับผิดชอบต่องาน และรักษาความลับในงานที่ได้รับมอบ
- 5) เต็มใจให้บริการและความเสมอภาคแก่ผู้รับบริการ
- 6) สามารถให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะได้ตามวิชาชีพ และข้อจำกัดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 7) ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสียหายเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ โดยไม่รับสิ่งของหรือสินบนจากผู้อื่นเพื่อก่อให้เกิดความขัดแย้งและไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในหน้าที่
- 8) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตสำนึก มีความโปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบ

4

ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี

- 1) ควบคุมการจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงบประมาณ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- 2) ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ
- 3) ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม โปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต และซื่อตรงต่อวิชาชีพ
- 4) ต้องใช้ดุลยพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้โดยปราศจากความอคติและความลำเอียง
- 5) ต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติ เอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถและระมัดระวังรอบคอบ
- 6) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพ และความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรไปเปิดเผยต่อบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบโดยไม่ได้รับอนุญาตจากองค์กร เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

5

ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ

- 1) วางตัวเป็นกลางในการดำเนินงานเกี่ยวกับพัสดุ
- 2) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตสำนึกและความโปร่งใสสามารถให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้ทุกเวลา
- 3) มีความมุ่งมั่นในการที่จะพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน โดยเรียนรู้ถึงเทคนิควิทยาการใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ และนำมาใช้ปฏิบัติงานให้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น
- 4) ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือกฎหมาย กฎ ระเบียบ ปฏิบัติของทางราชการอย่างเคร่งครัด
- 5) ดำเนินการให้มีการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของหน่วยงานอย่างประหยัด คัดค้าน และให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 6) คำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานและประโยชน์ส่วนรวมของทางราชการเป็นหลัก โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ยุติธรรมและความสมเหตุสมผลประกอบด้วย
- 7) ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานด้วยความเอาใจใส่ โดยให้ความร่วมมือช่วยเหลือในเรื่องการให้ความคิดเห็นตามหลักวิชาการ แก้ไขปัญหาพร้อมกันและการพัฒนางาน
- 8) ไม่เรียกรับ หรือยอมรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อย่างใดทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากผู้ขาย ผู้รับจ้าง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เข้ามามีนิติสัมพันธ์กับทางราชการเกี่ยวกับการพัสดุ เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ
- 9) ปฏิบัติต่อผู้ขาย ผู้รับจ้าง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เข้ามามีนิติสัมพันธ์กับทางราชการเกี่ยวกับการพัสดุ รวมถึงการรับฟังผู้มาร้องเรียน ร้องทุกข์ด้วยความเป็นธรรม เอื้อเฟื้อ มีน้ำใจ แต่ทั้งนี้ การปฏิบัติดังกล่าวต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม
- 10) ให้ความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการเสริมสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านพัสดุ ให้สามารถพัฒนางานเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นวิชาชีพเฉพาะสาขาหนึ่ง
- 11) ผู้บังคับบัญชาด้านพัสดุพึงใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงาน และในการส่งเสริม สนับสนุน การให้คำปรึกษา คำแนะนำ และรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผล
- 12) ผู้บังคับบัญชาด้านพัสดุพึงควบคุม ตรวจสอบ ดูแล และกำกับให้ผู้ปฏิบัติงานประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณนี้อย่างเคร่งครัด ในกรณีที่พบว่ามีการประพฤติปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามจรรยาบรรณนี้ ให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อให้มีการดำเนินการให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณนี้ต่อไป

6

ผู้ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย

- 1) ปฏิบัติหน้าที่ตามนโยบายความปลอดภัยขององค์กร กฎระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการตระหนักในคุณค่าของความปลอดภัย ทั้งต่อตนเองผู้ร่วมงานสาธารณชน และทรัพย์สิน
- 3) ปฏิบัติหน้าที่ในขอบเขตที่ตัวเองมีความรู้ความสามารถ และได้รับมอบหมาย ดำรงไว้ซึ่งความสามารถ และมีความพยายามที่จะขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม โดยการฝึกอบรมศึกษาต่อ หรือเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 4) ไม่เปิดเผยข้อมูลและเอกสารที่เป็นความลับ ยกเว้นแต่จะต้องให้เปิดเผยตามข้อกำหนดของกฎหมาย
- 5) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแทรกแซงหรือทำให้ได้มาซึ่งประโยชน์ที่ไม่ควรได้ หรือไม่เป็นธรรม หรือเป็นการเอาเปรียบต่อผู้อื่น
- 6) หลีกเลี่ยงการมี หรือทำให้ถูกมองว่าน่าจะมี ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่
- 7) ปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเคารพและมีการยาท และไม่ดูหมิ่นหรือล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

2.4 จรรยาบรรณของผู้บริหาร

2.4.1 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อภาครัฐ

- 1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และตัดสินใจดำเนินการใด ๆ ด้วยความเป็นธรรมต่อภาครัฐ เพื่อประโยชน์สูงสุดของภาครัฐโดยรวม
- 2) บริหารกิจการองค์การสุราด้วยความระมัดระวัง
- 3) ปฏิบัติหน้าที่โดยการประยุกต์ความรู้และทักษะการบริหารจัดการอย่างเต็มกำลังความสามารถในทุกกรณี
- 4) รายงานสถานภาพขององค์การสุราฯ โดยสม่ำเสมอ และครบถ้วนตามความเป็นจริง
- 5) รายงานต่อสาธารณะถึงแนวโน้มในอนาคตขององค์การทั้งในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงและมีข้อมูลสนับสนุนอย่างเพียงพอ
- 6) ไม่แสวงหาประโยชน์ให้ตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลใด ๆ ขององค์การสุราฯ ซึ่งยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ
- 7) ไม่เปิดเผยข้อมูลลับขององค์การสุราฯ ต่อบุคคลภายนอก
- 8) ไม่ดำเนินการใด ๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อองค์การสุราฯ

2.4.2 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อองค์การสุรา กรมสรรพสามิต

- 1) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และไม่ดำเนินการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อองค์การสุราฯ
- 2) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้โดยประยุกต์ความรู้และทักษะการบริหารจัดการอย่างสุดความสามารถในทุกกรณีด้วยความระมัดระวังและไตร่ตรอง ภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ดีเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์การสุราฯ
- 3) บริหารจัดการความเสี่ยงและกำหนดระบบควบคุมภายในอย่างเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและกระทบต่อการดำเนินงานขององค์การสุราฯ
- 4) กำกับดูแลการดำเนินงานตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.4.3 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อพนักงาน

- 1) พึงปฏิบัติต่อพนักงานด้วยความสุภาพ และไม่ดำเนินการใด ๆ ที่ไม่เป็นธรรมต่อพนักงาน
- 2) ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงานโดยให้โอกาสพนักงานอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ
- 3) พึงปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพนักงานอย่างเคร่งครัด
- 4) ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในการทำงานให้มีความปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินของพนักงาน รวมถึงให้ความมั่นใจกับพนักงานในเรื่องสวัสดิภาพ สวัสดิการในการทำงาน
- 5) การแต่งตั้งและโยกย้ายรวมถึงการให้รางวัลและการลงโทษพนักงานต้องกระทำด้วยความสุจริตใจและตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้ความสามารถ และความเหมาะสมของพนักงานนั้น ๆ
- 6) รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเรียกร้องของพนักงาน ซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานความรู้ทางวิชาชีพของพนักงาน
- 7) บริหารงานโดยหลีกเลี่ยงการกระทำใด ๆ ที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงในหน้าที่การงานของพนักงาน
- 8) ส่งเสริมให้พนักงานเข้าใจในเรื่องจรรยาบรรณและบทบาทซึ่งพนักงานสามารถปฏิบัติได้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณอย่างทั่วถึงทั้งองค์กร
- 9) เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถแจ้งเรื่องการทำความผิดกฎหมายขององค์การสุราฯ ได้
- 10) ให้พนักงานตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในองค์การสุราฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.4.4 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อตนเอง

- 1) ยึดมั่นในหลักกฎหมาย คุณธรรม ความถูกต้อง และไม่แสวงหาตำแหน่ง หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชาหรือจากบุคคลอื่นใดโดยมิชอบ
- 2) พัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ทศนคติที่ดี มีความภาคภูมิใจในการเป็นพนักงานองค์การสุรา และรักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติของพนักงานองค์การสุราฯ ไม่ให้เสื่อมเสีย
- 4) ตรงต่อเวลา และอุทิศเวลาในการปฏิบัติงานให้กับธนาคารอย่างเต็มที่ ไม่มาสายกลับก่อน หรือเอาเวลางานไปทำธุระส่วนตัว
- 5) หลีกเลี่ยงการนำข้อมูลหรือเรื่องราวของผู้ร่วมงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และเรื่องส่วนตัวไปวิพากษ์วิจารณ์ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือสร้างความแตกแยก
- 6) ให้ความอนุเคราะห์และหยิบยื่นความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งอยู่ในวิสัยที่พึงกระทำได้โดยไม่เดือดร้อน

2.4.5 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อลูกค้า

- 1) ไม่เรียกร้องหรือไม่รับหรือจ่ายผลประโยชน์ใด ๆ ที่ไม่สุจริตในการค้ากับลูกค้า
- 2) ถ้ามีข้อมูลว่ามีเรียก หรือการรับ หรือการจ่ายผลประโยชน์ใด ๆ ที่ไม่สุจริตเกิดขึ้น พึงเปิดเผยรายละเอียดต่อลูกค้า และร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยยุติธรรมและรวดเร็ว

2.4.6 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อกรรมการ

- 1) ให้ความเคารพ สุภาพ อ่อนน้อม มีสัมมาคารวะต่อผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายและตามลำดับบัญชา ยกเว้นมีเหตุอันควร
- 2) ไม่รายงานเท็จหรือเสนอความเห็นที่ไม่สุจริตต่อผู้บังคับบัญชาตลอดจนไม่กล่าวร้ายผู้บังคับบัญชาโดยปราศจากมูลความจริง

2.4.7 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อลูกค้าและประชาชน

- 1) ให้บริการที่มีคุณภาพ โดยกำหนดระดับคุณภาพที่ยอมรับได้ของการบริการ
- 2) จัดระบบให้ลูกค้าและประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการ และให้ลูกค้าและประชาชนได้รับตอบสนองอย่างรวดเร็ว
- 3) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- 4) พัฒนาช่องทางที่จะเพิ่มประโยชน์ให้แก่ลูกค้าและประชาชนอย่างต่อเนื่อง และมีการสร้างนวัตกรรมใหม่ เช่น การบริการใหม่ ๆ เพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ
- 5) พึงปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่มีต่อลูกค้าและประชาชนอย่างเคร่งครัด
- 6) การนำเสนอการบริการจะต้องไม่ทำให้ลูกค้าและประชาชนเกิดความเข้าใจผิด หรือสับสน/นำเสนอการบริการด้วยความชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้
- 7) รักษาความลับของลูกค้าและประชาชนอย่างจริงจังและสม่ำเสมอถึงไม่นำมาใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมิชอบ
- 8) ไม่ค้ากำไรเกินควร เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพการบริการ และไม่กำหนดเงื่อนไขการค้าที่ไม่เป็นธรรม

9) พยายามรักษาต้นทุนให้ต่ำสุดควบคู่กับรักษาคุณภาพของการบริการให้ได้มาตรฐาน

2.4.8 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อสังคม

- 1) ไม่กระทำการใด ๆ ที่จะมีผลเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม
- 2) คำนึงผลกระทบต่อสังคมส่วนหนึ่งของการสุราฯ ให้แก่กิจกรรมที่จะมีส่วนสร้างสรรค์สังคมอย่างสม่ำเสมอ
- 3) ปลุกฝังจิตสำนึกของความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นในหมู่พนักงานทุกระดับอย่างต่อเนื่องและจริงจัง
- 4) ปฏิบัติหรือควบคุมให้มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและกฎระเบียบที่ออกโดยหน่วยงานกำกับดูแล
- 5) ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลและรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ ของหน่วยงานนั้น
- 6) ไม่กระทำการช่วยเหลือ สนับสนุนหรือยินยอมเป็นเครื่องมือที่จะทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ

2.4.9 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อคู่แข่ง

- 1) ประพฤติปฏิบัติภายใต้กรอบกติกาของการแข่งขันที่ดี
- 2) ไม่แสวงหาข้อมูลที่เป็นความลับของคู่แข่งชั้นทางการค้าด้วยวิธีการที่ไม่สุจริตหรือไม่เหมาะสม เช่น การจ่ายสินจ้างให้แก่พนักงานคู่แข่ง
- 3) ไม่พยายามทำลายชื่อเสียงของคู่แข่งทางการค้าด้วยการกล่าวหาในทางร้าย โดยปราศจากข้อมูลความจริง

2.4.10 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อการจัดหาพัสดุและการปฏิบัติต่อลูกค้า

- 1) จัดหาพัสดุให้มีผลดีต่อองค์การสุราฯ มากที่สุด และตรงตามความต้องการทั้งคุณภาพ ราคา จำนวน เวลา การให้บริการ ความรวดเร็ว และคำนึงถึงนโยบายด้านคุณภาพ ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม
- 2) จะต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน แก่ลูกค้าด้วยวิธีการที่เปิดเผยและให้โอกาสแก่ลูกค้าอย่างเท่าเทียมกัน และการเชิญลูกค้าเพื่อเสนอราคาจะต้องให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมกับลูกค้าทุกราย
- 3) ไม่เอาเปรียบลูกค้า โดยจะต้องคำนึงถึงประโยชน์และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในด้านชื่อเสียงและภาพพจน์ขององค์การสุราฯ ต่อสายตาของบุคคลภายนอกด้วย
- 4) รับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะใด ๆ ที่ลูกค้าร้องเรียนหรือแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
- 5) ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากผู้เสนอราคา หรือผู้เข้าร่วมประกวดราคาแต่ละรายไว้เป็นความลับ ไม่เปิดเผยให้รายอื่นทราบ
- 6) เจริญต่อรองบนพื้นฐานของความสัมพันธ์เชิงธุรกิจ เป็นธรรมทั้งสองฝ่ายเปิดเผยและมีหลักฐาน
- 7) รักษาความสัมพันธ์กับลูกค้าในเชิงธุรกิจด้วยความเสมอภาค ไม่เรียกร้องรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากลูกค้า
- 8) ผู้บริหารตามอำนาจการจัดหาต้องใช้ดุลพินิจในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และรับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนควบคุม ตรวจสอบ ดูแลให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ อย่างเคร่งครัด หากพบว่ามีพฤติการณ์ผิดจรรยาบรรณต้องดำเนินการสอบสวนและพิจารณาโทษทางวินัยตามขั้นตอน

2.4.11 จรรยาบรรณของผู้บริหารต่อลูกหนี้/เจ้าหนี้

- 1) ปฏิบัติตามพันธสัญญาหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ตกลงกันไว้และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมถึงภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และหากไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญา จะแจ้งให้ลูกหนี้/เจ้าหนี้ทราบล่วงหน้าโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไข
- 2) บริหารจัดการเงินทุนให้มีโครงสร้างที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ และรักษาความเชื่อมั่นต่อเจ้าหนี้ที่ไม่สุจริตหรือไม่เหมาะสม เช่น การจ่ายสินจ้างให้แก่พนักงานคู่แข่ง
- 3) เปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและครบถ้วนอย่างสม่ำเสมอในทางร้าย โดยปราศจากข้อมูลความจริง
- 4) มุ่งมั่นในการรักษาสัมพันธภาพที่ยั่งยืนกับลูกหนี้/เจ้าหนี้และให้ความเชื่อถือซึ่งกันและกัน

2.5 จรรยาบรรณของกรรมการ

2.5.1 จรรยาบรรณของกรรมการต่อภาครัฐ

- 1) ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับขององค์กร ตลอดจนมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารฯ
- 2) กำกับดูแลการบริหารกิจการองค์การสุราด้วยความระมัดระวัง
- 3) ปฏิบัติหน้าที่โดยการประยุกต์ความรู้และทักษะการบริหารจัดการอย่างเต็มกำลังความสามารถในทุกกรณี
- 4) รายงานสถานภาพขององค์การสุราฯ โดยสม่ำเสมอ และครบถ้วนตามความเป็นจริง
- 5) รายงานต่อสาธารณะถึงแนวโน้มในอนาคตขององค์กรทั้งในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงและมีข้อมูลสนับสนุนอย่างเพียงพอ
- 6) กรรมการต้องซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ฝักใฝ่ทางการเมือง และวางตัวเป็นกลางอย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์ต่อรัฐ องค์กร และพนักงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- 7) ไม่แสวงหาประโยชน์ให้ตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลใด ๆ ขององค์การสุราฯ ซึ่งยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ
- 8) ไม่ดำเนินใด ๆ ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อองค์การสุราฯ

2.5.2 จรรยาบรรณของกรรมการต่อองค์การสุรา กรมสรรพสามิต

- 1) กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับขององค์กร ตลอดจนมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารฯ
- 2) กรรมการต้องบริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของรัฐ องค์กร และพนักงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนรักษาภาพลักษณ์ขององค์กร
- 3) กรรมการต้องบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ฝักใฝ่ทางการเมือง และจะวางตัวเป็นกลางอย่างเคร่งครัด เพื่อผลประโยชน์ต่อรัฐองค์กร และพนักงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- 4) กรรมการต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการที่กระทำกับรัฐวิสาหกิจที่ตนเป็นกรรมการหรือในกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับรัฐวิสาหกิจที่ตนเป็นกรรมการอยู่ ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม
- 5) กรรมการพึงบริหารงานโดยหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ส่วนบุคคลต่อผลประโยชน์องค์กร เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ผลประโยชน์รวมถึง ไม่หาผลประโยชน์ส่วนตัวจากการเป็นกรรมการ ไม่ใช้ความลับขององค์กรในทางที่ผิด ไม่เป็นกรรมการในบริษัทที่เป็นคู่แข่งกับองค์กร ไม่มีผลประโยชน์ในการทำสัญญาขององค์กร

- 6) กรรมการต้องบริหารงานด้วยความระมัดระวังและไม่สร้างข้อผูกมัดที่อาจขัดแย้งกับหน้าที่ของตนในภายหลัง
- 7) กรรมการต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบจากการทำงานไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม รวมทั้งไม่เปิดเผยข้อมูลลับขององค์การสุราฯ ต่อบุคคลภายนอก
- 8) กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร
- 9) กรรมการต้องไม่เป็นผู้ประกอบการหรือเป็นผู้ถือหุ้นสำคัญ หรือมีบุคคลในครอบครัวเป็นกรรมการ หรือเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการหรือธุรกิจการค้าใดอันมีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันหรือทำธุรกิจกับรัฐวิสาหกิจที่ตนเองเป็นกรรมการอยู่ไม่ว่ากระทำเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือของผู้อื่น
- 10) กรรมการต้องไม่กระทำการใด อันมีลักษณะเป็นการเข้าไปบริหารหรือจัดการใด ๆ ในรัฐวิสาหกิจในลักษณะที่มีผลบั่นทอนผลประโยชน์ของรัฐวิสาหกิจที่ตนเป็นกรรมการอยู่ หรือเอื้อประโยชน์ให้บุคคลหรือนิติบุคคลใด ๆ ไม่ว่าจะทำเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

2.5.3 จรรยาบรรณของกรรมการต่อผู้บริหารและพนักงาน

- 1) ปฏิบัติต่อผู้บริหารและพนักงานด้วยความสุภาพ หลีกเลี่ยงการดำเนินการใด ๆ ที่ไม่เป็นธรรม รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและพนักงาน
- 2) ให้ความสำคัญให้กับผู้บริหารและพนักงานในเรื่อง สวัสดิภาพ ค่าตอบแทน และสวัสดิการที่เป็นธรรม
- 3) ดำเนินการอย่างเป็นระบบในการพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้บริหารและพนักงานอย่างทั่วถึง
- 4) ติดตามให้องค์การสุราฯ ดำเนินการในเรื่องจรรยาบรรณและจริยธรรม ซึ่งพนักงานสามารถปฏิบัติได้ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่อยู่ในกรอบของจรรยาบรรณอย่างทั่วถึงทั้งองค์กร

2.5.4 จรรยาบรรณของกรรมการต่อลูกค้าและประชาชน

- 1) ส่งเสริมให้บริการที่มีคุณภาพต่อลูกค้าและประชาชน
- 2) แสวงหาช่องทางที่จะเพิ่มประโยชน์ให้แก่ลูกค้าและประชาชนอย่างต่อเนื่อง
- 3) สร้างนวัตกรรมใหม่ เพื่อให้ลูกค้าและประชาชนเกิดความพึงพอใจ
- 4) เปิดเผยข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการบริการอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- 5) จัดระบบให้ลูกค้าและประชาชนสามารถร้องเรียนเกี่ยวกับการบริการและให้ลูกค้าและประชาชนได้รับการตอบสนองอย่างรวดเร็ว

2.5.5 จรรยาบรรณของกรรมการต่อสังคม

- 1) สนับสนุนให้องค์การสุราฯ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม
- 2) ปฏิบัติหรือควบคุมให้มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและกฎระเบียบที่ออกโดยหน่วยงานที่กำกับดูแล

ส่วนที่ 3 กลไกและระบบการบังคับใช้

3.1 หลักปฏิบัติเกี่ยวกับคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

คณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนขององค์การสุรา กรมสรรพสามิตต้องศึกษาคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต โดยละเอียดและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในทุกหน่วยงาน มีหน้าที่รับผิดชอบ กำกับดูแล สนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานในสายบังคับบัญชาปฏิบัติตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต อย่างทั่วถึง

การดำเนินงานในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือละเว้นการปฏิบัติตามคู่มือฉบับนี้ ให้วินิจฉัยตามลักษณะของการฝ่าฝืน ความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญ และระดับตำแหน่งหน้าที่ของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติและความประพฤติในอดีต สภาพแวดล้อม อันเกิดจากการฝ่าฝืนหรือเหตุอื่น อันควรนำมาประกอบการพิจารณา

พนักงานขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต หากประสบปัญหาในการตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานที่มีได้กำหนดไว้ในคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการกระทำนั้น ดังต่อไปนี้

คำถามเกี่ยวกับการกระทำ	การปฏิบัติ
การกระทำนั้นขัดต่อกฎหมายหรือไม่ ?	หากขัดต่อกฎหมาย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อนโยบายขององค์การสุรา กรมสรรพสามิตหรือไม่ ?	หากขัดต่อนโยบาย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นขัดต่อค่านิยมหรือวัฒนธรรมขององค์การสุรา กรมสรรพสามิตหรือไม่ ?	หากขัดต่อค่านิยม หรือวัฒนธรรม ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การสุรา กรมสรรพสามิตหรือไม่ ?	หากส่งผลเสีย ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ขององค์การสุรา กรมสรรพสามิตหรือไม่ ?	หากส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ ให้ยุติทันที
การกระทำนั้นจะก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดีในอนาคตหรือไม่ ?	หากก่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ไม่ดี ให้ยุติทันที

กรณีไม่แน่ใจหรือไม่อาจตัดสินใจว่า การตัดสินใจของตนนั้นถูกต้องหรือไม่ ควรหารือผู้ร่วมงาน ปกป้องผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น แล้วแต่กรณี ซึ่งผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ให้คำแนะนำในขั้นต้นแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

3.2 กลไกและระบบการบังคับใช้มาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ

1. พนักงานทุกคนมีหน้าที่ต้องประพฤติปฏิบัติและวางตนอยู่ในกรอบมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี ควรแก่การยกย่องให้เป็นที่ยอมรับต่อสาธารณชนทั่วไป ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชากำกับดูแลการประพฤติปฏิบัติของพนักงานให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้

2. กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่ามีพนักงานประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้พิจารณาดำเนินการ กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่าผู้บังคับบัญชาประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้พิจารณาดำเนินการ กรณีมีการร้องเรียนหรือปรากฏเหตุว่าผู้อำนวยการประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ประธานคณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ภายใน 7 วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับเรื่อง

3. เมื่อได้รับการรายงานตาม 2 ให้ผู้อำนวยการหรือประธานคณะกรรมการบริหาร แล้วแต่กรณี พิจารณาและให้มีข้อสั่งการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนั้น ภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันที่รับรายงาน โดยต้องดำเนินการแจ้งผลหรือมีการตอบกลับให้ผู้ร้องทราบโดยเร็ว

4. การดำเนินการตามข้อ 3 ให้ผู้พิจารณาดำเนินการ หากจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงให้เสนอผู้อำนวยการหรือคณะกรรมการเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินห้าคนเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนทางมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ต้องประกอบด้วย ข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานเบื้องต้นเพียงพอที่จะดำเนินการพิจารณา ทั้งนี้ ต้องให้ความคุ้มครองและกันบุคคลผู้ให้ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นประโยชน์ไว้เป็นพยานด้วย

5. หากดำเนินการสอบสวนตามข้อ 3 แล้วไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามข้อ 2 สั่งยุติเรื่อง แต่หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ ให้ผู้รับผิดชอบพิจารณาดำเนินการตามข้อ 2 สั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนตามมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้

6. ดำเนินการทางมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณตามข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5 ให้นำแนวทางและวิธีการสอบสวนตามข้อบังคับองค์การสุราฯ ว่าด้วยการทำงานของพนักงาน พ.ศ.2550 มาบังคับใช้โดยอนุโลม

7. การสั่งการของผู้รับผิดชอบดำเนินการตามข้อ 5 ให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่จะปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังที่อาจทำให้ผลการสั่งการนั้นเปลี่ยนแปลงไป

8. เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ 6 ให้มีการบันทึกพฤติกรรมการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อประกอบการดำเนินการตามมาตรการที่ใช้บังคับ

3.3 แนวทางการส่งเสริมและปฏิบัติตนให้เป็นไปตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณฯ

- 1) สื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์คู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ในช่องทางต่าง ๆ ดังนี้
  - เว็บไซต์องค์การสุรา กรมสรรพสามิต www.iiquor.or.th
  - ไลน์กลุ่มสื่อสารภายใน
  - ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)
  - การจัดกิจกรรมและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ทำความเข้าใจหลักการและแนวปฏิบัติต่างๆ ที่กำหนดไว้ในคู่มือ
- 3) ปรึกษาผู้บังคับบัญชา เมื่อท่านไม่มั่นใจว่าสิ่งที่จะกระทำถูกต้องตามจรรยาบรรณขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต หรือไม่
- 3) สื่อสารให้บุคคลอื่นที่ร่วมงานด้วยหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงาน องค์การสุรา กรมสรรพสามิตตามจริยธรรมและจรรยาบรรณ
- 4) แจ้งเบาะแสเมื่อพบเห็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณ อาจมีความผิดทางวินัยหรือกฎหมายแต่ละกรณี และอาจถูกพิจารณาลงโทษตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3.4 การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณ และการลงโทษ

- 1) การไม่ประพฤติปฏิบัติตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ถือเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรม จรรยาบรรณ ร้ายแรงหรือไม่ให้พิจารณาจากพฤติกรรมการฝ่าฝืน ความจงใจหรือเจตนา มูลเหตุจูงใจ ความสำคัญและระดับตำแหน่ง ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืน อายุ ประวัติ และความประพฤติในอดีต สภาพแวดล้อมแห่งกรณีผลร้ายอันเกิดจากการฝ่าฝืน และเหตุอื่นอันควรนำมาประกอบการพิจารณา
- 2) การประพฤติปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ ในกรณีอันมิใช่เป็นความผิดทางวินัยหรือความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการที่ถูกต้อง หรือตักเตือน หรือนำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง การเข้าสู่ตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือการพิจารณาความดีความชอบ หรือสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนนั้นปรับปรุงตนเองหรือได้รับการพัฒนาแล้วแต่กรณี
- 3) เมื่อมีการดำเนินการสอบสวนทางมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณ และมีการสั่งลงโทษแล้ว ให้องค์การสุราฯ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่ชักช้า กรณีที่เป็นการฝ่าฝืนเล็กน้อย หรือเป็นการฝ่าฝืนครั้งแรก ถ้าเห็นว่ามีเหตุอันสมควรจะลงโทษหรือตักเตือน ให้ว่ากล่าวตักเตือนด้วยวาจา หรือเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้
- 4) นอกจากการไม่ปฏิบัติตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ การสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำความผิดจรรยาบรรณ การเพิกเฉยเมื่อพบเห็นการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ การขัดขวางกระบวนการสืบสวนข้อเท็จจริงและการกระทำอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ให้ข้อเท็จจริง ถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ เช่นกัน

5) กรณีเกิดปัญหาในการปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมและจรรยาบรรณนี้ ให้ผู้อำนวยการหรือคณะกรรมการบริหาร เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

3.5 การกำหนดมาตรการคุ้มครองผู้ร้องและการกันเป็นพยาน

3.5.1 เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนจากช่องทางต่าง ๆ ให้ถือเป็นความลับทางราชการและให้ปกปิดชื่อ ที่อยู่ และรายละเอียดที่ระบุตัวตนของผู้ร้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.5.2 กรณีผู้ร้อง หรือผู้ให้ข้อมูลเป็นพนักงานขององค์การสุราฯ ให้ดำเนินการดังนี้

1) ให้ถือว่า การให้ข้อมูล แจ้งเบาะแส หรือการเป็นพยานหรือการส่งเอกสารหลักฐานเป็นการปฏิบัติงาน

2) ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชากลั่นแกล้งในทางใด ๆ และให้ความคุ้มครองแก่ผู้ร้องและกันเป็นพยาน มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกข่มขู่คุกกระทำ โดยไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการร้องเรียน

3) ในกรณีที่เห็นสมควร หรือเมื่อผู้ร้องได้ร้องขอความคุ้มครอง ให้ผู้บังคับบัญชาส่วนงานที่มีหน้าที่และภารกิจในด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ พิจารณาและดำเนินการให้ความคุ้มครองตามสมควรแก่กรณี

3.5.3 กรณีผู้ร้องหรือผู้ให้ข้อมูลไม่ใช่พนักงานขององค์การสุราฯ อาจพิจารณาและดำเนินการให้ความคุ้มครองตามสมควรแก่กรณี และในกรณีที่ไม่ว่าจะให้ความคุ้มครองหรือไม่มีมาตรการอันเหมาะสมต่อการให้ความคุ้มครอง องค์การสุราฯ จะประสานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

3.5.4 องค์การสุราฯ จะพิจารณาให้รางวัลหรือบำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ร้องอันเป็นประโยชน์และเป็นผลดีต่อหน่วยงาน โดยผู้ร้องต้องมิได้มีส่วนร่วมในการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงาน

3.5.5 กรณีผู้อำนวยการถูกกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่ไม่เหมาะสมหรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงาน ผู้อำนวยการไม่อาจดำเนินการเกี่ยวกับการใช้อำนาจออกคำสั่งแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนขั้น เงินเดือน แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือดำเนินการใดที่จะเป็นผลร้ายหรือกระทบต่อสิทธิของผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน

3.5.6 ห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลอื่นใดที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตามมาตรการที่ใช้บังคับแก่พนักงานขององค์การสุราฯ ซึ่งมีพฤติกรรมที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และข้อกำหนดจริยธรรมของหน่วยงาน เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือกฎหมายหรือตามมติ ก.ม.จ. โดยคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและที่เกี่ยวข้อง

3.5.7 หากปรากฏว่าไม่ได้มีการดำเนินการตามมาตรการตามคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณให้หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณแจ้งผู้อำนวยการหรือคณะกรรมการบริหาร พิจารณาและดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป

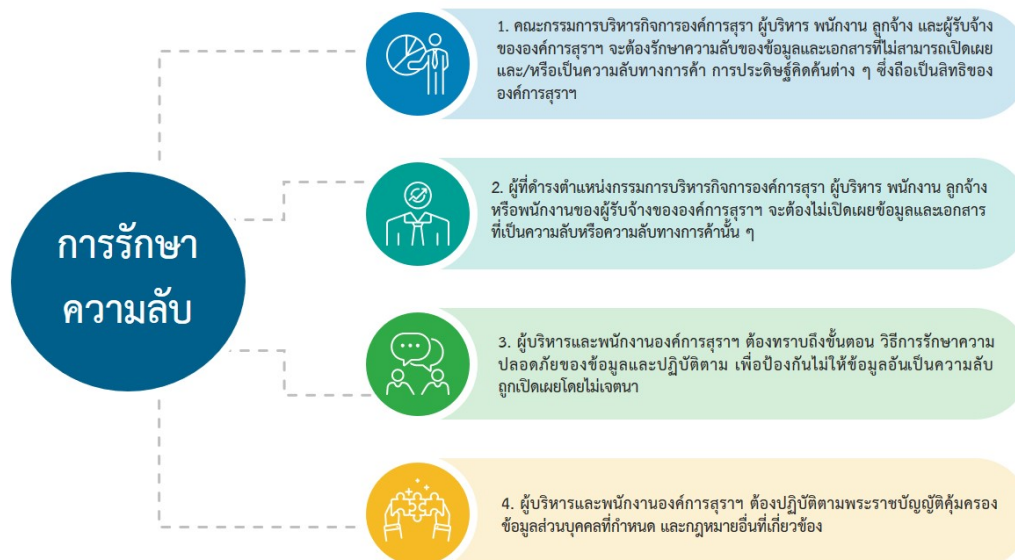
พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

ในการดำเนินกิจการขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต ถือปฏิบัติและให้ความสำคัญกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยกำหนดนโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ดังนี้

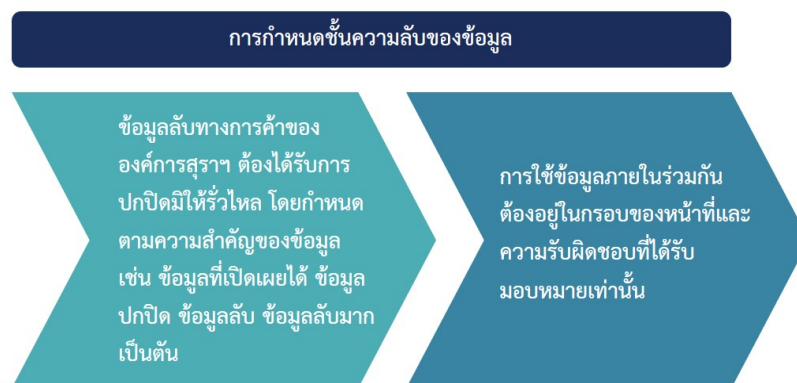

การรักษาความลับ

การรักษาความลับ

การกำหนดชั้นความลับของข้อมูล

การแสดงความเห็นแก่บุคคลภายนอก

